

Gespreksleidraad 'Technologie Thuis'

Een hulpmiddel voor het bespreekbaar maken van kansen en belemmeringen bij het technologiegebruik van zelfstandig wonende ouderen.

Deze leidraad is gebaseerd op meerjarig wetenschappelijk veldonderzoek onder zelfstandig wonende ouderen (project 'Langer thuis, wat haal ik in huis', Fontys Hogescholen).

Bij de onderstaande vragen wordt ervan uitgegaan dat:

- Er een concreet probleem of concrete vraag is met betrekking tot technologieacceptatie. Oftewel: er is iemand (de oudere zelf of iemand in zijn of haar omgeving) die graag wil dat een bepaalde technologie gebruikt wordt, maar dit lukt niet goed of de intentie om dit te doen is niet aanwezig.
- De oudere bereid is en in staat is om over technologie in gesprek te gaan. Dit is dus iets anders dan dat de oudere bereid moet zijn om de technologie te gebruiken!
- Er met de oudere wordt gepraat over één specifieke soort technologie. Dus niet over allerlei soorten technologie door elkaar.
- De vragen door iemand (professional, familielid, mantelzorger) worden doorgenomen met de oudere. Eerst wordt een aantal vragen gesteld, daarna volgt een gesprek.

De te bespreken technologie

Bepaal voor het gesprek over welke technologie er gesproken zal worden. Bij voorkeur gaat het over een bepaalde soort technologie, bijvoorbeeld:

- het gebruik van alarmering
- het gebruik van computers
- het gebruik van social media
- het gebruik van beeldzorg

De technologie waar we over gaan praten, is:

Start van het gesprek

Fijn dat we met elkaar in gesprek kunnen gaan over *[de technologie]*. Het doel van dit gesprek is om samen te kijken naar wat u stimuleert en belemmert om *[de technologie]* te gebruiken. Het is dus niet mijn bedoeling om u over te halen om *[de technologie]* te gebruiken. Deze keus uiteindelijk aan u.

Meerkeuzevragen

Ik wil eerst een vijftal meerkeuzevragen aan u voorleggen. Het is de bedoeling dat u steeds één optie kiest.

1) Heeft u *[de technologie]* zelf al een keer uitgeprobeerd?

- nee
- ja, een enkele keer
- ja, vaker dan een enkele keer
- ja, regelmatig

De mening van de omgeving.

2) Wat vindt uw omgeving van *[de technologie]*?

- het merendeel is er negatief over
- het is gemengd, een deel is positief, een ander deel negatief
- het merendeel is er positief over
- weet ik niet

3) Gebruiken mensen in uw omgeving *[de technologie]*?

- nee, het merendeel gebruikt *[de technologie]* niet
- het is gemengd, een deel gebruikt het, een ander deel niet
- ja, het merendeel gebruikt *[de technologie]*
- weet ik niet

4) Zijn er mensen in uw omgeving die vinden dat u *[de technologie]* moet gebruiken?

- nee
- het is gemengd, sommigen vinden van wel, anderen vinden van niet
- ja, de meesten vinden dat
- weet ik niet

5) Kan iemand in uw omgeving u helpen bij de aanschaf en/of het gebruik van *[de technologie]*?

- nee, er zijn geen personen die ik zou kunnen en willen vragen
- ja, een of enkele personen die ik zou kunnen en willen vragen
- ja, er zijn meerderde personen die ik zou kunnen en willen vragen
- weet ik niet

Uw eigen mening

De vorige vragen gingen vooral over hoe uw omgeving denkt over [de technologie] en over wat zij zouden kunnen doen. Maar ik ben vooral ook geïnteresseerd in hoe u zelf over [de technologie] denkt.

**6) Ziet u voordelen aan het gebruik van [de technologie]?
Zo ja, welke?**

.....
.....
.....

**7) Ziet u nadelen aan het gebruik van [de technologie]?
Zo ja, welke?**

.....
.....
.....

8) Heeft u twijfels of zorgen wanneer u denkt aan het gebruik van [de technologie]? Zo ja, welke?

.....
.....
.....

9) Denk u dat het u gaat lukken om [de technologie] te gebruiken? Waarom wel, waarom niet?

.....
.....
.....

10) Denkt u dat u moeite wilt doen om [de technologie] te gebruiken? Waarom wel, waarom niet?

.....
.....
.....

11) Vindt u het nodig dat u [de technologie] gebruikt? Waarom wel, waarom niet?

.....
.....
.....

12) Heeft u alternatieven voor het gebruik van [de technologie]? Zijn er andere manieren waarop u hetzelfde kunt bereiken als met [de technologie]?

.....
.....
.....

Indien u de technologie nog niet in het bezit heeft:

13a) Heeft u een idee wat de kosten van [de technologie] zijn?

.....
.....
.....

13b) Bent u in staat en bereid om deze kosten te betalen?

.....
.....
.....

13c) Wordt [de technologie] (deels) vergoed dat u weet?

.....
.....
.....

13d) Kent u een geschikte winkel of organisatie die u [de technologie] zou kunnen leveren?

.....
.....
.....

Samen bespreken

Neem nu samen met de oudere de antwoorden op de vragen door. Kijk samen naar wat de grootste belemmering(en) lijken te zijn, en naar wat de grootste stimulans is om [de technologie] te gebruiken. Bespreek hierbij het volgende:

- Zijn er zaken die de belemmering(en) kunnen verkleinen?
- Zijn er zaken die de stimulans kunnen vergroten?
- Heeft de oudere interesse om hier iets aan te doen? En heeft hij of zij hier ideeën over?
- Wat kunt u (de vragensteller in dit gesprek), of iemand anders, voor de oudere betekenen?

Als de oudere interesse heeft, kijk dan samen wat een eerste kleine vervolgstap zou kunnen zijn, en laat eventueel uw contactgegevens achter indien nodig.

Graag hoor ik uw bevindingen en opmerkingen naar aanleiding van deze leidraad zodat we dit verder kunnen ontwikkelen en het optimaal toepasbaar wordt in de praktijk.

Sebastiaan Peek
Lectoraat Health Innovation and Technology
Eveline Wouters en Sebastiaan Peek
e.wouters@fontys.nl

